

“QUYỀN ĐƯỢC HỌC”

Câu chuyện pháp luật gồm các thành viên trong gia đình: Ông Cầm (*người cha, trọng nam khinh nữ, muốn con gái nghỉ học để lấy chồng nước ngoài*); Bà Chi (*Mẹ của Oanh, hiền lành nhưng không có tiếng nói trong gia đình*); Oanh (*cô con gái, học giỏi, muốn tiếp tục đi học*); Tùng (*anh trai của Oanh, đang học đại học*); Thu (*vợ của Tùng, chị dâu của Oanh, thực dụng và đồng tình với ông Cầm*); Tuấn (*em trai của Oanh, đang học cấp 3*); Ông Năm Tào (*Trưởng Ban nhân dân ấp - người đứng ra hòa giải*).

(Trong nhà ông Cầm, Oanh đang ngồi học, Bà Chi cầm rổ rau bước vào)

Bà Chi (*nhẹ nhàng*): Con gái, nghỉ tay một lát ăn cơm đi con!

Oanh: Dạ mẹ, con học chút nữa thôi ạ.

(Lúc này, Ông Cầm và Thu từ ngoài sân đi vào)

Ông Cầm (*bực bội, đập mạnh cái quạt xuống bàn*): Học, học! Suốt ngày chỉ biết học! Nhà này ai nuôi mày mà mày đòi đi học tiếp hả?

Oanh (*giật mình, run rẩy*): Ba... con... con chỉ muốn học tiếp thôi mà!

Thu (*bĩu môi, khoanh tay*): Con thấy ba nói đúng đó! Con gái mà học nhiều làm gì, rồi cũng lấy chồng, lo nội trợ thôi. Như con nè, đi lấy chồng rồi cũng có sao đâu!

Bà Chi (*dịu dàng*): Nhưng mà Oanh nó học giỏi lắm, thầy cô nói nếu nó tiếp tục học thì sau này có thể xin học bổng, có công việc tốt...

Ông Cầm: Học bổng? Học bổng có nuôi được cái nhà này không? Tiền đâu ra mà nó học? Trong khi đó, tụi thằng Tùng, thằng Tuấn đang đi học, cần tiền gấp đôi con nhỏ này!

Oanh (*khóc*): Nhưng tại sao con là con gái thì không được học, còn hai anh thì được?

Ông Cầm (*đập bàn*): Vì mày là con gái! Tao nói rồi, mày nghỉ học, tao sẽ gả mày sang nước ngoài lấy chồng, họ cho cả trăm triệu, vậy là đủ lo cho anh trai và thằng em mày học tiếp.

Bà Chi (*hoảng hốt, van xin*): Ông ơi! Con nó mới có 17 tuổi, gả đi xa như vậy, lỡ nó khổ thì sao?

Thu (*cười nhạt*): Khổ cái gì mà khổ má ơi! Bây giờ bao nhiêu người lấy chồng nước ngoài gửi tiền về nhà, sung sướng lắm!...

Oanh (*tuyệt vọng*): Nhưng con không muốn lấy chồng, con muốn đi học!

(Tuấn từ ngoài đi vào, nghe thấy câu chuyện, tròn mắt nhìn ba)

Tuấn: Ba, sao ba lại ép chị Oanh nghỉ học để lấy chồng?

Ông Cầm: Vì nó là con gái, con gái mà làm gì có tương lai!

Tuấn (*bất mãn*): Nếu ba bắt chị Oanh nghỉ học, con cũng sẽ nghỉ luôn.

Ông Cầm (*quát lớn*): Mày dám?...

(*Lúc này, Tùng từ bên ngoài chạy về, vừa về đến cửa đã nghe thấy tiếng cãi vã*)

Tùng: Nhà có chuyện gì vậy?

Thu: Chuyện gì nữa! Chuyện con Oanh phải nghỉ học để lấy chồng lo cho hai anh em nhà anh đó!

Tùng (*sững sờ, nhìn Oanh đầy thương xót*): Ba, sao ba lại ép em Oanh như vậy?

Ông Cầm: Tao làm vậy cũng là vì tụi bây! Mày tưởng tao ác hả? Tao cũng muốn cả nhà này thoát nghèo.

Oanh (*rung rung nước mắt*): Nhưng ba có bao giờ nghĩ cho con chưa?
(*Không khí căng thẳng, ai cũng đang nóng giận, buồn thương*)
(*Ông Năm Tào - Trưởng BND áp đến - nghe tin vụ việc từ hàng xóm*)

Ông Năm: Chú Cầm à, tôi nghe nói chú định cho con bé Oanh nghỉ học để lấy chồng nước ngoài hả?

Ông Cầm: Đúng vậy đó anh! Nhà tôi nghèo, con trai cần học, con gái thì đi lấy chồng kiếm tiền giúp gia đình.

Ông Năm (*chậm rãi*): Chú Cầm à, chú có biết là mình đang vi phạm pháp luật không?

Ông Cầm (*giật mình*): Vi phạm gì chứ? Nhà tôi, tôi có quyền quyết định.

Ông Năm: Chú sai rồi! Theo Điều 16, Luật Bình đẳng giới 2006, nam và nữ có quyền bình đẳng trong giáo dục, bác không được phép phân biệt đối xử con trai - con gái như vậy!

Tuấn: Đúng đó ba! Luật còn cấm ép buộc kết hôn, nếu ba ép chị Oanh lấy chồng nước ngoài thì còn vi phạm Điều 5, Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014 nữa!

Ông Năm: Chưa hết, hành vi ép buộc con gái nghỉ học để 02 anh em trai đi học là phân biệt giới, một trong các hành vi bạo lực gia đình theo quy định tại Điểm đ, Khoản 1, Điều 3 của Luật Phòng chống bạo lực gia đình.
Vận động, ép buộc người khác nghỉ học vì lý do giới tính vi phạm quy định tại Điều 9 (*các hành vi vi phạm hành chính trong lĩnh vực bình đẳng giới liên quan đến giáo dục, đào tạo*) của Nghị định số 125/2021/NĐ-CP ngày 28/12/2021 của Chính phủ.

Tùng: Ngoài ra Ba còn vi phạm quyền trẻ em và bình đẳng giới trong giáo dục, cụ thể là: vi phạm quyền được học tập của trẻ em (theo Luật Trẻ em 2016 và Luật Giáo dục 2019 của Việt Nam); quyền bình đẳng giới 2006 và ép buộc hôn nhân theo Luật Hôn nhân và Gia đình 2014 đó ba.

Ông Cầm: Cho 2 anh em mày đi học cho nhiều rồi lấy pháp luật ra hăm dọa ba mày hả?

Tuấn: Con chỉ nói theo luật định mà Ba.

Thu (*hậm hực*): Luật là một chuyện, thực tế là chuyện khác! Mày đưa con gái trong xóm này cũng lấy chồng nước ngoài hết rồi, có ai nói gì đâu?

Ông Năm: Cháu Thu à, không phải ai cũng gặp may mắn! Có nhiều cô gái bị lừa bán, bị bạo hành mà không ai giúp đỡ được. Chị muốn em chồng mình cũng rơi vào hoàn cảnh bất hạnh đó sao?

(Thu im lặng, quay mặt đi)

Bà Chi *(nãy giờ ngồi nghe - lên tiếng)*: Tôi van ông hãy suy nghĩ lại đi mà, tội nghiệp con gái mình mà ông!

Ông Năm *(Trầm giọng, đọc ca dao)*:

- “Con gái cũng quý như con, khôn ngoan, hiếu thảo vuông tròn như trai”;

- “Trai hay gái, cũng là con, nuôi cho khôn lớn vuông tròn nghĩa nhân”;

- “Mẹ cha yêu dấu chẳng rời, dầu con trai, gái, một đời chở che”!

Bác làm cha mẹ mà lại đối xử với con gái mình như vậy, có đúng với đạo lý không, chú nên suy nghĩ lại.

Ông Cầm *(thở dài, trầm ngâm)*: Nhưng tiền đâu mà học tiếp?

Tùng: Ba yên tâm! Con sẽ đi làm thêm để giúp đỡ gia đình!

Tuấn: Con cũng như anh Hai luôn, vừa học vừa làm để kiếm thêm tiền cho chị Ba đi học.

Oanh *(khóc nức nở)*: Ba ơi! Hãy cho con một cơ hội? Con cũng cố gắng đi làm thêm hay đi bán vé số cũng được mà!

Bà Chi: Suy nghĩ lại đi ông!

(Ông Cầm nhìn Oanh, nhìn Tùng và Tuấn, ánh mắt dần mềm lại. Ông thở dài, rồi gật đầu)

Ông Cầm: Thôi được rồi!... Ba sẽ không bắt con nghỉ học nữa. Nhưng con phải cố gắng nghe chưa?

(Oanh vui mừng, ôm lấy mẹ, anh và em)

(Sau vài năm, Oanh tốt nghiệp đại học và trở thành giáo viên. Cả gia đình quây quần bên nhau)

Ông Cầm *(xúc động)*: Ngày xưa, nếu ba cứng rắn bắt con nghỉ học, chắc giờ này ba đã sai lầm lớn rồi!...

Ông Năm *(mỉm cười)*: “Có học mới nên khôn, có đi mới đến chốn”, bác thấy không, để con gái học hành đến nơi đến chốn là quyết định đúng đắn mà!

(Cả nhà cười vui vẻ, hạnh phúc)

- HẾT -